

Paziņojums

Paziņojums par persondatu apstrādi saistībā ar robežu atkalatvēršanu pēc Covid-19 uzliesmojuma

Pieņemts 2020. gada 16. jūnijā

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK) ir pieņēmusi šādu paziņojumu.

1. Komisijas 2020. gada 11. jūnija paziņojumā par pagaidu ierobežojuma nebūtiskiem ceļojumiem uz ES piemērošanas trešo novērtējumu Šengenas dalībvalstis un Šengenas asociētās valstis tiek aicinātas līdz 2020. gada 15. jūnijam atcelt iekšējo robežkontroli un līdz 2020. gada 30. jūnijam pagarināt pagaidu ierobežojumu nebūtiskiem ceļojumiem uz ES. Paziņojumā izklāstīta arī pieeja ierobežojuma turpmākai pakāpeniskai atcelšanai, kas atbilst Kopīgajam Eiropas ceļvedim Covid-19 ierobežošanas pasākumu atcelšanai, par kuru 2020. gada 26. martā vienojās Eiropadome.
2. Šajā sakarībā dažas dalībvalstis 2020. gada 15. jūnijā ir sākušas pakāpeniski atcelt Covid-19 pandēmijas apkarošanai ieviestos pasākumus, tostarp ierobežojumus attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos iekšējā tirgū un Šengenas zonā, kā arī attiecībā uz trešo valstu pilsoņu ieceļošanu, šķērsojot ES ārējās robežas. Pakāpeniskas atcelšanas plānos ir iekļauti pasākumi ar mērķi kontrolēt to personu plūsmu, kuras ieceļo un/vai pārvietojas EEZ teritorijā. Līdzīgus valsts mēroga pasākumus veic EEZ/EBTA valstis, kas ir EDAK dalībvalstis, kā arī Šengenas asociētās valstis.
3. EDAK nešaubās par pamattiesību uz veselību svarīgo nozīmi, tomēr atgādina, ka iepriekš minētie pasākumi nedrīkst aizskart personu pamattiesības un brīvības, jo īpaši tiesības uz datu aizsardzību. Šis paziņojums ir mēģinājums panākt līdzsvaru starp attiecīgajām pamattiesībām pašreizējās Covid-19 pandēmijas apstākļos.
4. Robežu atvēršana zināmā mērā ir iespējama tāpēc, ka pie robežām tiek apstrādāti dažādu veidu persondati. Kopumā apstrādes mērķis ir novērst un kontrolēt pandēmiju, ar konkrētiem pasākumiem mazinot riska faktorus. Dalībvalstu pašlaik paredzētie vai īstenotie pasākumi ietver, piemēram, Covid-19 testu veikšanu, veselības aprūpes speciālistu izdotu sertifikātu pieprasīšanu un brīvprātīgu kontaktu izsekošanas lietotņu izmantošanu¹. Vairums pasākumu lielākā vai mazākā mērā ir saistīti ar persondatu

¹ Sk. [Pamatnostādnes 04/2020 par atrašanās vietas datu un kontaktu izsekošanas rīku izmantošanu saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu](#) un [Paziņojumu par kontaktu izsekošanas lietotņu sadarbības ietekmi uz datu aizsardzību.](#)

apstrādi. Savāktu datu kategorijas var būt, piemēram, kontaktinformācija, veselības dati un atrašanās vietas dati.

5. Kā EDAK ir norādījusi iepriekš, datu aizsardzība nekavē cīņu pret Covid-19 pandēmiju. Datu aizsardzības tiesību akti joprojām ir piemērojami un ļauj efektīvi reaģēt uz pandēmiju, vienlaikus aizsargājot pamattiesības un brīvības. Datu aizsardzības tiesību akti, tostarp attiecīgie spēkā esošie valsts tiesību akti, jau tagad ļauj veikt Covid-19 un līdzīgu pandēmiju izplatības apkarošanai vajadzīgās datu apstrādes darbības.
6. Tāpēc EDAK aicina dalībvalstis vienoties par kopēju Eiropas pieeju, lemjot par to, kāda persondatu apstrāde ir nepieciešama, lai nodrošinātu pandēmijas izplatības riska mazināšanu un vienlaikus ievērotu personu pamattiesības un brīvības. Lemjot par vajadzīgajiem pasākumiem, dalībvalstīm jāievēro Hartā minētās pamattiesības uz privātumu un datu aizsardzību, kā arī vispārīgie datu aizsardzības noteikumi. EDAK uzsver, ka persondatu apstrādei šajos apstākļos ir jābūt vajadzīgai un samērīgai. Nosakot pasākumus saskaņā ar šiem principiem, ir jāņem vērā arī zinātniskie pierādījumi. EDAK arī atgādina, ka persondatu aizsardzība ir konsekventi jānodrošina visā Savienībā/EEZ neatkarīgi no datu subjektu atrašanās vietas.
7. Konkrētāk, EDAK uzsver, ka dalībvalstīm jāpievērš īpaša uzmanība šādiem datu aizsardzības tiesību aktu aspektiem.
  -)] **Likumība, godprātība un pārredzamība.** Ar pieņemtajiem pasākumiem saistītajai datu apstrādei ir jābūt pārredzamai un godprātīgai attiecībā pret datu subjektu, turklāt tai jābūt pienācīgi juridiski pamatotai saskaņā ar VDAR 6. pantu vai saskaņā ar 9. pantu, ja tiek apstrādātas īpašas datu kategorijas. Datu subjektam skaidrā un viegli pieejamā veidā jāsniedz attiecīga un atbilstoša informācija.
  -)] **Nolūka ierobežojumi.** Apstrādei ir jāaprobežojas ar nolūku apkarot Covid-19 pandēmiju, novērst pandēmijas izplatīšanos pāri robežām un veicināt vajadzīgās veselības aprūpes sniegšanu. Nolūks ir jānorāda attiecībā uz katru datu pārzini un visām apstrādes darbībām.
  -)] **Datu minimizēšana.** Dalībvalstīm ir jāapstrādā tikai tādi dati, kas ir adekvāti, precīzi, atbilstoši un ietver tikai to, kas nepieciešams noteiktajam apstrādes nolūkam.
  -)] **Glabāšanas ierobežojums.** Dalībvalstīm ir jānodrošina, ka dati tiek glabāti tikai īslaicīgi un katrā ziņā ne ilgāk, kā nepieciešams apstrādes nolūkam.
  -)] **Datu drošība.** Dalībvalstīm ir jāgarantē pienācīgs drošības līmenis un jāīsteno attiecīgi tehniski un organizatoriski pasākumi, lai aizsargātu datus, pamatojoties uz riska novērtējumu, piemēram, jāizmanto pseidonimizācija un attiecīgs šifrēšanas līmenis, ja tiek apstrādāti ļoti personiska rakstura dati, pie kuriem pieder veselības un atrašanās vietas dati.
  -)] **Integrēta datu aizsardzība / datu aizsardzība pēc noklusējuma un novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību.** Dalībvalstīm ir jāīsteno integrētas datu aizsardzības un datu aizsardzības pēc noklusējuma principi, kā arī attiecīgos gadījumos jāveic novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību².

---

² Sk. 29. panta darba grupas [Pamatnostādnes novērtējuma par ietekmi uz datu aizsardzību \(NIDA\) veikšanai \(wp248rev.01\)](#), ko apstiprinājusi EDAK.

) **Persondatu kopīgošana.** Persondatu apstrādātājiem persondati ir jāsaņem tikai pēc tam, kad ir noslēgts līgums par datu apstrādi. Attiecīgos gadījumos dalībvalstīm saskaņā ar VDAR 28. pantu šajā līgumā ir skaidri jānorāda pienākumu sadale starp publisko iestādi, kas darbojas kā datu pārzinis, un datu apstrādātāju. Datu kopīgošana ar citiem pārziņiem ir pieļaujama tikai tad, ja tai ir atbilstošs juridisks pamats.

) **Automatizēta individuālu lēmumu pieņemšana.** Lēmumu par atļauju ieceļot valstī nedrīkst pieņemt, pamatojoties vienīgi uz pieejamajām tehnoloģijām. Uz šādu lēmumu katrā ziņā ir jāattiecinā atbilstošas garantijas, kurām ir jāietver konkrētas informācijas sniegšana datu subjektam un tiesības panākt cilvēka līdzdalību, tiesības paust viedokli, saņemt skaidrojumu par lēmumu, kas pieņemts pēc automatizētas izvērtēšanas, un apstrīdēt lēmumu. Šis pasākums nav jāattiecinā uz bērniem.

8. Visbeidzot, EDAK uzsver, ka **ir svarīgi, lai dalībvalstis pirms persondatu apstrādes šajā kontekstā iepriekš apspriestos ar kompetentajām valsts datu aizsardzības iestādēm** un tādējādi veicinātu datu aizsardzības tiesību aktu pareizu piemērošanu.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas vārdā —

priekšsēdētāja

(Andrea Jelinek)